GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romania și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 173. Vinerĭ, Sâmbătă 8 (20) Augustŭ. 1887.

Brașovŭ, 7 Augustŭ 1887.

Cine ar fi credutŭ, că nevinovata esposiţiă din Turoţŭ-Sân-Mărtin a Slovacilorŭ va da nascere unei certe politice din cele mai aprige între Maghiarĭ și între Slavii din monarchiă!

Pentru Ungurii de tagma lui „Egyetertes“, acea esposiţiune slovacă este unŭ „scandalŭ“, din simplulŭ motivŭ că Slovacii au vorbitŭ atâtŭ la deschiderea ei, câtŭ și la adunarea generală a reuniunei „Jivena“, precum și la banchetŭ în limba lorŭ slovacă, ér nu în „limba statului maghiară.“

Este mai multŭ decâtŭ comicŭ a ceti într'o fóiă ungurésca atâtŭ de cetită ca cea mem ori t, că Slovacii au vătămatŭ „statulŭ maghiarŭ,“ pentru că la esposiţiă au vorbitŭ în limba lorŭ; este mai multŭ decâtŭ ridiculŭ, décă i se cere gı vernului ungurescŭ, ca séu sĕ-i facă pe Slovacĭ sĕ vorbéscă unguresce și sĕ umble cu cocarde unguresci, séu sĕ 'nchidă esposiţia.

Nimicŭ mai naturalŭ, decâtŭ ca Slavii din Austria sĕ găséscă scandalóse părerile ce le esprimă foile unguresci asupra „scandalului“ dela Turoţŭ Sân-Mărtinŭ și étă că cérta a fostŭ neîncungiurabilă.

Primele fase ale acestei certe le cunóscemŭ. Rĕmâne acuma sĕ arĕtămŭ cetitorilorŭ nostri efectele ce le-a produsŭ ea în imperiu.

Agitaţiunile unguresci în contra esposiţiunei slovace au datŭ se înţelege numai nutrimentŭ agitaţiunilorŭ cehice pentru solidaritatea Slavilorŭ, și ameninţarea foiei tiszaiste din Pesta, că Ungurii vorŭ părăsi pasivitatea lorŭ faţă cu cele ce se petrecŭ în Austria, au făcutŭ sĕ se aprindă și mai tare cérta între Slavĭ și Ungurĭ.

Scimŭ cum a rĕspunsŭ „Narodni Listy“, numindŭ limbagiulŭ foiei pestane o cutezătóre și obrasnică provocare a celorŭ 18 milióne Slavĭ din Monarchiă. Foile unguresci se vede că 'șĭ au mai luatŭ séma și n'au mai ripostatŭ cu aceeașĭ vehemenţă ca la începutŭ.

Acésta însĕ nu schimbă nimicŭ din încordarea estraordinară ce esistă între slavismulŭ și maghiarismulŭ din împĕrăţiă. Ea nu împedecă nicĭ pe Nemţii austriacĭ de a trage folóse pentru germanismŭ din cérta celorŭ doi adversarĭ.

Din întêmplare Nemţii centraliștĭ din Austria suntŭ învrăjbiţĭ și ei până la cuţite cu Slavii, și mai alesŭ cu Cehii din Boemia. Le vine la socotélă dér, că acum acești Slavĭ suntŭ atacaţĭ în flancŭ și de către Maghiarĭ, și foile suprematiste din Viena au și începutŭ sĕ se legene în speranţa, că Ungurii le vorŭ ajuta sĕ ajungă érășĭ la cârmă în Austria

Li se dă indirectŭ de către amintitele foi Ungurilorŭ sfatulŭ, ca sĕ influenţeze asupra factorilorŭ conducĕtorĭ ai monarchiei, cu scopŭ de a se restabili echilibrulŭ între cele două părţĭ dualistice ale monarchiei. Cu alte cuvinte sĕ ajungă și Austria érăși sub căciula ideii unitare germane, căcĭ numai așa — susţinŭ ele — se va puté pune stavilă ideilorŭ panslaviste și tendinţelorŭ de abusivă egală îndreptăţire, pe care le numescŭ „reacţionare“.

Se temŭ însĕ de unŭ lucru foile suprematiste germane, că adecă, décă arŭ vrea Ungurii sĕ se amestece în afacerile interne ale Austriei, arŭ crea numai unŭ casŭ precedentŭ pentru amesteculŭ unui guvernŭ austriacŭ în afacerile Ungariei, și acestŭ lucru le-arŭ conveni și mai puţinŭ Nemţilorŭ, pentru că sciu ei bine, că décă și Ungaria din „liberală“ ce e ar deveni „reacţionară“ prin egala îndreptăţire a popórelorŭ sale, atuncĭ ideile suprematiste dualiste arŭ fi pentru totdéuna înmormĕntate.

Ca sĕ nu se întêmple acesta așa curêndŭ, Germanii din Boemia au hotărîtŭ și de astădată sĕ continue resistenţa pasivă faţă cu dieta boemă, sperândŭ că pe acéstă cale vorŭ stabili mai curêndŭ echilibrulŭ cumetriei „liberale“ dualistile de dincolo și de dincóce de Laitha.

Nonĕ ni se pare, că zadarnice suntŭ speranţele în reîntórcerea acelui timpŭ, când ministrulŭ președinte austriacŭ tuna și fulgera pe nemţesce, ca adĭ Tisza la noi pe unguresce.

Situaţiunea s'a schimbatŭ grozavŭ de atuncĭ, dér nu în favórea dualiștilorŭ, și ar fi mai multŭ decâtŭ necesarŭ, ca și Românii sĕ caute a profita de acéstă situaţiune în favórea politicei lorŭ naţionale printr'o manifestare energică a solidarităţii lorŭ.

Din afară.

Organulŭ bismarckianŭ „Nordd. Allg. Ztg.“ ḍice, că proclamaţiunea prinţului de Coburg nu menţionéză nicĭ puterile, nicĭ pe Sultanulŭ. Pare organului berlinesŭ că *proclamaţiunea are însemnarea unei declaraţiunĭ de independenţă*. Deja, *călĕtoria* prinţului de Coburg în Bulgaria, suirea sa pe tronŭ, implică o *violare a articolului III din tratatulŭ dela Berlinŭ*, violare pe care proclamaţiunea o agravéză și pe care *Germania nu póte sĕ o aprobe*, avêndŭ în vedere că de trei anĭ evenimentele nelegale îndeplinite în Bulgaria turbură pacea, a cărei menţinere o dorescŭ tóte puterile. Fóia germană adauge, considerândŭ că Bulgarii prin procederea lorŭ ilegală turbură pentru a treia óră liniștea și aspiraţiunile pacifice ale Europei, că e peste putinţă ca poporulŭ bulgarŭ împreună cu șefii sĕi sĕ se aștepte la simpatii din partea puterilorŭ, carĭ lucréză la menţinerea păcei.

Scirĭ sosite dela graniţa *ruso-germană* anunţă, că *lucrările de fortificaţiă dela Thorn și Posen* suntŭ făcute cu multă activitate. De o lună încóce au fostŭ angajaţĭ 1500 de lucrătorĭ. „Monitorulŭ imperiului“ anunţă, că din ordinulŭ împĕratului Vilhelmŭ consfinţirea drapelelorŭ ce se vorŭ distribui celorŭ 4 nouĕ regimente create și celorŭ 4 batalione de infanteriă, se va face la Potsdam la 18 Augustŭ, ḍi memorabilă a bătăliei dela Gravelotte.

„Fremdenblatt“ află, că o *întrevedere* va fi de sigurŭ între prinţulŭ de *Bismarck* și între contele *Kalnoki*. După cum e informată „Budap. Correspondenz“, prima întrevedere va fi la Friederichsruhe.

„Neue Freie Presse“ află din Berlinŭ, că d. de *Bismarck*, înainte de a pleca la Kissingen, *avu* Vinerĭ o *conferinţă* lungă cu comitele *Șuvalov*, ambasadorulŭ Rusiei, în care s'au discutatŭ raporturile Rusiei cu Germania.

Incidentulŭ dela Predelușŭ.

In privinţa împușcărei unui Românŭ de către finanţii ungurĭ la Predelușŭ, ni se comunică următórele amĕrunte:

In ḍiua de 29 Iulie st. v., o cétă de vr'o 10 omenĭ duceau lână și piei pe muntele Susaiu spre vama Predelușŭ din România, care se află faţă 'n faţă cu vama Santului. Trecêndŭ omenii valea Azuga și ajungêndŭ în muntele Rativoiu, depărtare de $1^1/_2$ chilometru de fruntaria Ardealului, se opriră ca sĕ poposéscă în pădure. Pe la 6 ore diminéţa se pomeniră cu trei finanţĭ unguresci, carĭ descărcară mai multe focurĭ asupra lorŭ. De frică ca sĕ nu fiă împușcaţĭ, omenii au lăsatŭ pe locŭ marfa și au fugitŭ cum au pututŭ. Finanţii luându-se după dênșii, au prinsŭ pe vr'o trei din ei, i-au forţatŭ sĕ ia marfa de unde era lăsată și sĕ o ducă la fruntariă Proprietarulŭ mărfii, care încă se afla în acea grupă de omenĭ, se duse la finanţĭ și-i rugă sĕ-i libereze marfa, de-órece atâtŭ elŭ câtŭ și ceilalţĭ tovarășĭ nu suntŭ contrabandiștĭ, căcĭ marfa o duce la vama română Predelușŭ pentru a o preda comerciantului care o cumpărase. Doi dintre finanţĭ s'au învoitŭ la acésta, ér celŭ de alŭ treilea mai tinĕrŭ luândŭ pușca la ochĭ a trasŭ intr'unulŭ din acești ómenĭ numitŭ Niţa Comănicenu, care se afla pe teritoriulŭ românŭ la 50 de metri distanţă de finanţĭ și care a căḍutŭ pe dată mortŭ.

Constatarea acestui faptŭ petrecutŭ pe teritorulŭ românŭ s'a făcutŭ de primulŭ procurorŭ de Prahova (din Ploescĭ) împreună cu primarulŭ și cu mediculŭ care a făcutŭ autopsia.

Generalulŭ românŭ Cruţescu, secretarulŭ generalŭ alŭ ministerului de rĕsboiu, a fostŭ la Predealŭ pentru a se informa asupra împrejurărei încălcărei teritoriului românŭ de către finanţĭ.

SCIRILE ḌILEI.

Ministrulŭ de esterne din Viena a adresatŭ autorităţilorŭ politice și poliţienescĭ următorulŭ ordinŭ: In Viena și Pesta se angagiază, de către agenţii teatralĭ, cântăreţe, acrobaţĭ și alţĭ artiștĭ de felulŭ acesta pentru diferite halle și sale teatrale din Serbia, promiţêndu-li-se unŭ onorarŭ relativŭ bunŭ, dér a cărui achitare întêmpină necontenitŭ piedecĭ. Prefectura poliţiei sêrbe îșĭ declină competenţa de a interveni în favórea acelorŭ artiștĭ; a purta procesŭ este a pierde multŭ timpŭ și banĭ; ș'apoi contractele încheiate în Viena seu Pesta pe formulare tipărite și cu semnăturĭ nelegalisate suntŭ nule și neavenite după legile sêrbe. Consulatulŭ austro-ungarŭ pentru Serbia ḍice sĕ nu se mai închee asemenĭ contracte și că ar fi de doritŭ înteiu, ca agenţii, carĭ suntŭ în dreptŭ a mijloci încheiarea de contracte pentru cafenele cântânde etc. în Serbia, sĕ cunóscă bine cerinţele legale pentru valabilitatea contractelorŭ; alŭ doilea, sĕ se întrebe din casŭ în casŭ consulatulŭ austro-ungar din Serbia asupra întreprindĕtorilorŭ de acolo, carĭ voiescŭ sĕ angagieze artiștĭ, mai alesŭ fete; alŭ treilea, în genere se dă sfatulŭ ca nimenĭ sĕ nu ascepte asemenĭ angajamente.

—x—

Cearta în sînulŭ Casinului austro-ungarŭ din Bucurescĭ continuă. »Unirea“ ḍice că numĕrulŭ Ungurilorŭ demisionaţĭ este de 108, adecă toţĭ. Comitetulŭ a adresatŭ fiă căruia în parte o scrisóre, prin care ilŭ vestesce că mai póte reveni asupra demisiunei până la 22 Augustŭ; de atuncĭ încolo, cei carĭ nu vorŭ fi revenitŭ, vor fi șterșĭ din catalogulŭ Societăţii.

—x—

In Busdŭ a suferitŭ locuitorulŭ de acolo Achimŭ Hudea o pagubă de 288 fl. prin incendiu.

—x—

Sub titlulŭ „O afacere riscată“ cetimŭ în »Neue freie Presse‘: Prinţulŭ Ferdinand de Coburg înainte de a pleca în Bulgaria, a voitŭ sĕ se asigure, la o societate germană de asigurare, cu o poliţă de 800,000 mărcĭ combinată pentru casŭ de mórte și viéţă. Societatea, temêndu-se de acestŭ risicŭ, a propusŭ o poliţă de 300,000 mărcĭ. Prin plecarea prinţului tratările s'au întreruptŭ. Totŭ la acea societate s'a asiguratŭ odinióră Alecsandru Batenberg cu 350,000 mărcĭ. Intorcêndu-se în Germania elŭ a împuţinatŭ suma de asigurare.

—x—

Têrgulŭ anualŭ de tómnă se va ţiné în Sibiiu: celŭ de oi la 2 Septemvre, celŭ de vite cornute și de cai la 9 Septemvre, têrgulŭ principalŭ la 14 Septemvre.

—x—

Din Papolţŭ și din comunele invecinate se anunţă din nou, că nu trece sĕptĕmână în care urșii sĕ nu mănânce câţiva boi. Ce ne mai și trebue alteeva după atâta „fericire“ în care ne înbuibămŭ?

—x—

Casierulŭ orașului Odérheiu, Iosefŭ Virag, s'a împușcatŭ la 15 Augustŭ. Precum spune „Ellenzek,“ Virag se făcuse vinovatŭ de defraudărĭ și de aceea fusese trasŭ în cercetare disciplinară

—x—

Nĭ se scrie, că Lunĭ în 3 (15) Augustŭ după améḍĭ unŭ incendiu grozavŭ a nimicitŭ în Covasna casele a 170 locuitorĭ, au peritŭ — se ḍice — și ómenĭ în focŭ.

Din Munţii apuseni.

D-lŭ primarŭ din Abrudsatŭ, Iosifŭ Draia, ne trimite o lungă întêmpinare la o corespondenţă apărută în nr. 154 alŭ fóiei nóstre, în care e vorba şi de d-sa. D-lŭ Draia se apĕră în contra învinuirei, că nu s'a purtatŭ corectŭ la alegerĭ, dér nu se mărginesce la atâta, ci atinge şi cestiunĭ de notară delicată, carĭ fără a privi persóna d-sale potŭ suscita din nou cértă între fruntaşii românĭ din Abrudŭ. Noi însĕ nu voimŭ sĕ nutrimŭ, ci amŭ dori sĕ se curme câtŭ mai curêndŭ acéstă cértă, atâtŭ de păgubitóre causei Românilorŭ din munţĭ. De aceea publicămŭ scrisórea d-lui primarŭ cu eliminarea pasagelorŭ amintite.

D-lŭ *Iosifŭ Draia* ḑice în scrisórea sa, datată din Munţii apusenĭ, luna lui Augustŭ anulŭ curentŭ:

In nr. 154 alŭ preţuitei »Gazete", unŭ anonimŭ, între altele, se ocupă şi de neînsemnata mea persónă. Decă ar fi vorba numai de unele espresiunĭ vătĕmătóre aduse acolo la adresa mea, uşorŭ amŭ isprăvi. Simplamente le-aşĭ trece cu vederea. Este însĕ vorba de unŭ ce, care stă mai pre susŭ de noi ambii, eu şi anonimulŭ, este adecă vorba de adevĕrulŭ infalibilŭ. Declarŭ că esclusivŭ numai din acéstă consideraţiune am prinsŭ în momentulŭ de faţă condeiulŭ în mână.

Se ḑice anume în acelŭ articulŭ, că aşĭ fi umblatŭ sĕ câştigŭ alegĕtorĭ. Categorice o denegŭ acésta, ca unulŭ, care nicĭ cu locuinţa mea nu aparţinŭ cercului electoralŭ „Abrudŭ", nicĭ dreptŭ de votare nu am acolo, nicĭ nu potŭ sili pe alţii sĕ voteze. Şi decă din întêmplare s'a nimeritŭ ca în ḑiua de alegere de deputatŭ dietalŭ pentru acelŭ cercŭ sĕ mĕ aflu şi eu pe piaţa Abrudului, credŭ că prin acésta n'am detrasŭ nimicŭ din nimbulŭ şi prestigiulŭ anonimului. Şi decă eu am avutŭ curagiulŭ ca într'unŭ modŭ passivŭ, şi de totului totŭ inofensivŭ, sĕ-mĭ esprimŭ părerea în faţa mai multorŭ abrudenĭ, — ca unŭ omŭ mai multŭ indiferentŭ în tótă afacerea — că ar fi bine sĕ cadă candidatulŭ B. B., acésta am făcut'o numai din punctulŭ de vedere alŭ intereselorŭ nóstre locale, cunoscute tuturorŭ Românilorŭ din Munţii apusenĭ...

Nu voescŭ a acusa pe nimenĭ, dér óre mai multŭ am greşitŭ eu prin esprimarea părerei mele decâtŭ d. e. adv. C., care în mijloculŭ pieţei, la auḑulŭ grupei de Românĭ, ce erau de faţă, nu s'a sfiitŭ a da susŭ şi tare acelŭ sfatŭ necvalificabilŭ d-lui P. S., ca „in totŭ casulŭ decă va fi lipsă, sĕ 'şĭ dea votulŭ pentru candidatulŭ B. B. (patronulŭ sĕu dela fondulŭ piseialŭ).

Cumcă eu n'am avutŭ nicĭ unŭ rolŭ în tótă afacerea, dovadă e împrejurarea, că deja la órele 10 a. m. (alegerea s'a terminatŭ abia la 3 óre p. m.) m'am depărtatŭ din piaţa Abrudului în afacerile mele private, de unde abia séra m'am reîntorsŭ. Martorĭ îmĭ suntŭ toţĭ vecinii mei. Aserţiunea că am fostŭ la Corna după alegĕtorĭ o declarŭ de o calumniă.

„Moţulŭ" a fostŭ cum a fostŭ, dér pare-mi se „Observatorulŭ" în avêntulŭ sĕu de malconteniă misantropică, e cu multŭ mai posnaşŭ, pare-mi-se chiar dênsulŭ e celŭ cu musca pe căciulă.

Apoi nu este mai ridiculŭ, decâtŭ a defăima pe unulŭ şi a glorifica pe altulŭ în paralelă— ipsissima verba — atuncĭ când nicĭ defăimarea nicĭ glorificarea nu este meritată. Ce şodŭ mai sună la urechile muntenilorŭ din Munţii apusenĭ, carĭ cunoscŭ împrejurările, hosanele aduse de „Obs.« la adresa protonotarului T., care susŭ şi tare, fără sfială înaintea tuturorŭ, a declaratŭ, că décă va fi lipsă 'şĭ va da votulŭ pentru B. B., conformŭ promisiunei sale. Cu o glótă de martorĭ se póte dovedi acésta. Nu passivitatea deci în înţelesulŭ ei eminentŭ politicŭ, ci angajamentulŭ faţă de B. B. l'a îndemnatŭ pe protonotarulŭ T. a'şĭ „amâna" pe „nesimţite" votisarea până ce căpĕtândŭ B. B. majoritatea absolută n'a mai fostŭ lipsă de ea. Nu s'a întêmplatŭ decĭ aci „denegarea votărei", ci numai „amânarea" ei, şi nu cu reproşele întrebuinţate faţă cu vice-comitele, pe carĭ „Obs." află de bine a i le pune în gura protonotarului T. Dovadă e şi aceea, că la banchetulŭ datŭ după actulŭ alegerei de alesulŭ B. B. d-lŭ protonotarŭ — risum teneatis amici — şedea în fruntea mesei!

Iubescŭ şi pe Petru şi pe Pavelŭ, dér adevĕrulŭ stă mai pre susŭ de ómenĭ.

. . . .

Incendiulŭ din Veza.

Ciufudŭ, 15 Augustŭ 1887.

Multŭ onorată Redacţiune! Ḑiua de 15 l. c. a fostŭ o adevĕrată ḑi tristă pentru comuna Veza, ce este situată în imediata apropiere de opidulŭ Blaşiu.

Era pre la orele 7 diminéţa, când în numita comună a isbucnitŭ unŭ incendiu forte înfricoşatŭ, care cu atâta a fostŭ mai înspăimântătorŭ cu câtŭ a fostŭ ajutatŭ de unŭ vêntŭ teribilŭ, care aşa sufla ca şi când ar fi eşitŭ dinpeştera lui Eolŭ.

In celŭ mai scurtŭ timpŭ au fostŭ prefăcute în cenuşe mai multe case, şurĭ şi grajdurĭ; apoi grâu, fênŭ, vestminte şi altele.

'Ţi venea sĕ le plângĭ de milă, când în tótă comuna era cea mai mare consternaţiune din causa acestei marĭ nenorocirĭ. Cu deosebire trebuia sĕ te dóră inima, când vedeai că ómenii după ce au mai fostŭ certaţĭ în anulŭ acesta şi cu o mare rugină, ce a nimicitŭ în mare parte sĕmĕnăturile de tómnă, acuma după ce odată şi-au adunatŭ puţinulŭ ce le-a mai rĕmasŭ din certarea Dumnedeiască, li-s'a răpitŭ la mai multe familii şi acelŭ puţinŭ, ardêndu-le grâulŭ, parte în stogŭ, parte în plevă şi parte de totŭ alesŭ în cămară.

Causa adevĕrată a incendiului nu se póte constata, dér se spune, că s'a aprinsŭ din o şură a judelui comunalŭ, care tocmai cernea la grâu în şură cu unele persóne.

De bună sémă, că în stadiulŭ în care s'a fostŭ estinsŭ foculŭ asvêrlitŭ de vêntulŭ puternicŭ, s'ar fi încinsŭ în flacărĭ mai tótă comuna, de nu cumva bravii pompierĭ din opidulŭ Blaşiu, în frunte cu comandantulŭ supremŭ Petru Solomonŭ, nu ar fi alergatŭ la momentŭ spre localisarea focului.

In adevĕrŭ trebue sĕ-mĭ esprimŭ prin acésta cea mai mare mulţămită faţă de aceşĭ pompierĭ şi comandantulŭ lorŭ, carĭ nu 'şi-au pregetatŭ a lua tóte mĕsurile spre a pute localisa foculŭ, ce li-a şi succesŭ, pre lângă ostenélă mare şi espunere în celŭ mai mare periculŭ, necruţându-se pre sine, ei din contră unde era mai mare periculŭ acolo se îndesau şi dau ajutorulŭ necesarŭ.

Priméscă aşa déră cea mai mare mulţămită toţĭ domnii pompierĭ din opidulŭ Blaşŭ, dela locuitorii din Veza, carĭ au scăpatŭ de complectă nimicire prin ajutorulŭ d lorŭ.

Toma Simu,
învĕţătorŭ.

Impedecarea contrabandei de vite. Ministeriulŭ de industriă, comerciu şi agricultură a emisŭ următórea ordinaţiune către publiculŭ comitatului Sibiiu: »Cu scopulŭ de a împedeca contrabanda, ce se face în mare mĕsură, cu oi, capre şi porcĭ din România, în înţelegere cu d-lŭ ministru de finanţe, ordonezŭ sĕ se ia în comunele: Poiana, Rodu, Jina, Dobra, Şugag, Sĕlişte, Galeşŭ, Vale, Tilişca şi Orlatŭ următórele mĕsurĭ esepţionale, care vorŭ rĕmâné în vigóre, până când organele de controlă nu vorŭ pute raporta, că a încetatŭ contrabanda: 1) Comunele numite suntŭ obligate a-şĭ procura îndată câte o carte legată, cu paginile numerotate şi legalisată prin oficiulŭ solgăbirăescŭ, în care se vorŭ introduce, ca într'unŭ protocolŭ, paşapórtele de vite, ce se dau pentru oi, capre şi porcĭ. 2) Orice óiă, capră, sĕu porcŭ, carĭ suntŭ aduse pe teritoriulŭ comunei lorŭ de mai susŭ, suntŭ a se insinua în decursŭ de 12 óre la organulŭ însărcinatŭ sĕ dea paşapórte de vite şi a se preda acestuia paşapórtele vitelorŭ aduse. Acestŭ organŭ este obligatŭ a purta despre vitele insinuate o consignaţiune separată, care se cuprindă, afară de numĕrulŭ curentŭ, pentru loculŭ estradărei paşaportului de vite, pentru datulŭ şi numĕrulŭ acestuia, pentru numele proprietarului, pentru descrierea şi pentru numĕrulŭ vitelorŭ câte o rubrică separată, precum şi rubrică pentru observărĭ, în care, în casŭ când s'ar mâna vitele din localitate, sĕ se însemne acuratŭ loculŭ unde s'au mânatŭ vitele (eventualŭ ţinutulŭ de păşunatŭ). In dosulŭ paşaportului de vite presentatŭ se va însemna totdeuna numĕrulŭ curentŭ din consignaţiunea descrisă mai susŭ, datulŭ arătării şi subscrierea organului respectivŭ. Paşapórtele suntŭ a se păstra de acestŭ din urmă, până când vorŭ fi mânate vitele din comună. 3) Pentru porcii, oile şi caprele, ce vorŭ fi mânate din comună, proprietarulŭ are sĕ şĭ procure totdeuna câte unŭ paşaportŭ de vite, eliberatŭ pe numele sĕu; acésta trebue sĕ o facă şi atuncĭ, când îşĭ mână vitele la o păşune (vera), în care casŭ este a se însemna în paşaportŭ loculŭ de păşunatŭ, unde se mână vitele. Paşaportulŭ are sĕ-lŭ pórte păstorulŭ, sĕu ciobanulŭ la sine şi la cerere sĕ-lŭ arate gendarmilorŭ, finanţilorŭ şi organelorŭ comunale, sĕu de contumaţiă. 4) Decă organele de controlă înşirate în punctulŭ premergĕtorŭ vorŭ afla pe teritoriulŭ comunelorŭ din cestiune mânându-se, sĕu păşunându vite fără paşaportŭ, sĕu cu paşaportŭ ilegalŭ, orĭ când vitele nu păşunescŭ pe păşunea desemnată în paşaportŭ, au sĕ le confisce şi se pórte de grijă, ca acele sĕ fiă duse la oficiulŭ solbăbirĕescŭ competentŭ. 5) In comunele amintite este a se destina pentru liberarea de paşapórte de vite şi pentru purtarea consignaţiunii mai susŭ descrisă câte unŭ individŭ vrednicŭ de încredere, ér decă în comună nu s'ar afla asemenea individŭ, locuitorii acelei comune sĕ se adreseze pentru paşapórte şi pentru insinuărĭ la organulŭ pentru liberarea paşapórtelorŭ din altă comună. Acestŭ organŭ póte percepe taxele prescrise pe calea ordinaţiunii pentru liberarea de paşapórte de vite, ér pentru insinuarea vitelorŭ şi vidimarea paşapórtelorŭ câte 3 cr. de fiăcare paşaportŭ. Directorulŭ de contumaţiă din Turnu-Roşu va instrua pe organele încredinţate cu liberarea de paşapórte de vite în privinţa manipulaţiunei, precum şi a agendelorŭ, carĭ cadŭ asupra lorŭ din ordinaţiunea de faţă. 6) Paşapórtele vitelorŭ mânate pe teritoriu neutralŭ (külzet), pe carĭ oficiile de vamă până acum aveau obiceiu a le reţiné, suntŭ a se restitui vidimate păstorilorŭ, proprietarilorŭ, respective are sĕ facă prenotărĭ asupra datelorŭ ce se cuprindŭ în paşaportŭ. Provocŭ pe publiculŭ comitatului a lua disposiţiunĭ pentru executarea imediată a ordinaţiunei de faţă şi a-mĭ raporta amĕnunţitŭ, în cursŭ de 30 ḑile, despre îndeplinirea ei.

FOILETONU.

(31)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

X.

Cursa.

— O luntre cu ancoră în mijloculŭ lacului!

Ce póte însemna asta? ḑise Felice Badoer.

— Deu! stăpâne, iţĭ mărturisesc că nicĭ eu nu sciu ce póte sĕ fiă! ḑise lopătarulŭ care pretindea că este fratele sergentului Bartolomeo.

Câteva lopeţĭ virtóse apropiară numai decâtŭ luntrile una de alta. Insĕ când fură lipite, lui Felice Badoer i se păru că are ameţélă. I se părea că luntrea în care s'afla elŭ cu logodnica lui se cufunda pe la spate.

Cum băgă de sémă că părerea lui era o realitate, celŭ dintâiu gândŭ ce avŭ fuse pentru Veneţia. Biata copilă era în apă până la jumĕtatea corpului. Felice o luă în braţe şi încercă s'o scape; însĕ nu apucă sĕ facă nicĭ o mişcare şi simţi că se afundă împreună cu ea şi cu luntrea care'i tîra p'amêndoi în adêncimile braz dei ce săpa sub valurĭ.

Intêmplarea acésta nenorocită găsĭ pe amêndoi vêslaşii în picióre pe banca lorŭ şi până când sĕ nu se înece luntrea, ei şi săriseră în luntrea cealaltă, de unde putură privi în tótă siguranţa nenorocirea.

Drama acésta fiorósă nu ţinuse nicĭ cincĭ secunde.

Când amêndoi s'asigurară că nicĭ luntrea, nicĭ nenorociţii tinerĭ înghiţiţĭ cu ea nu mai apăreau d'asupra apei, începură sĕ visleze în direcţia spre Isola Bella cu tótă energia de care erau capabilĭ.

Indată ce ajunseră la o distanţă pe care n'ar fi putut-o străbate nicĭ cel mai neobosit înotătorŭ, încetară d'a vêsli.

Atuncĭ unulŭ din ei scose unŭ felinarŭ surdŭ şi o masala (torţă, faclă).

După ce ajunse masalaua, omulŭ o sgudui de 3 orĭ aşa de tare încâtŭ scinteile carĭ eşiră aprinseră luntrea.

Intr'o clipă tótă partea aceea a lacului de Garda fuse luminată de lumina unui incendiu.

XI.

Trădătorŭ!....

Locuitorii din Florenţa, alŭ cărorŭ idolŭ era Cosma de Medicis, s'arătară într'o ḑi grozavŭ de nerecunoscĕtorĭ către binefăcĕtorulŭ lorŭ, către acela chiar, căruia, într'unŭ ceasŭ de recunoscinţă entusiastă, îi deteseră gloriosulŭ nume de *„Părintele Patriei."*

Cu tótă prosperitatea fără esemplu pe care, graţiă lui, comerţulŭ levantinŭ o procurase ţĕrii sale, Cosma de Medicis fusese exilatŭ de concetăţenii sĕi înşelaţĭ unŭ momentŭ şi îndemnaţĭ la ostracismulŭ acesta odiosŭ de nisce conducĕtorĭ nemernicĭ.

Fără sĕ se plângă măcarŭ, marele cetăţénŭ se retrăsese în Veneţia unde luase cu dênsulŭ pe învĕţaţĭ, pe artiştĭ, pe ómenii de litere, carĭ formau tótă curtea lui. Nu trecŭ însĕ nicĭ unŭ anŭ şi Florentinii se căiră şi rechemară pe Cosma de Medicis, care fusese gonitŭ de o plevă de pismaşĭ şi de intriganţĭ.

Mai toţĭ bărbaţii deosebiţĭ, carĭ însoţiseră pe Cosma de Medicis în exilulŭ sĕu, se întórseră cu elŭ în patriă.

Unii însĕ rĕmaseră în Veneţia: aceştia nu erau — trebue s'o spunemŭ — nicĭ cei mai iluştri nicĭ cei mai de recomandatŭ. Cei mai mulţĭ, învĕţaţĭ falşĭ, prea cunoscuţĭ pentru a fi capabilĭ sĕ 'şĭ facă unŭ locŭ în pleiada pe care o adunase Cosma de Medicis împrejurulŭ sĕu, sperau negreşitŭ sĕ pótă, pe o altă scenă, sĕ uimescă auditorĭ mai puţinŭ luminaţĭ şi cu unŭ gustŭ mai puţinŭ delicatŭ decâtŭ cei pe carĭ îi lăsase în ţéra lorŭ.

Trebue sĕ mai spunemŭ că în Florenţa chiar printre cei carĭ găsiseră ajutorŭ şi protecţiune împrejurulŭ lui Cosma de Medicis erau destui învĕţaţĭ şarlatanĭ. Astfelŭ se născură acele sciinţe false carĭ, în timpŭ de mai multe secole, făcură pe lumea din Europa giurgiuna lorŭ şi carĭ se chemau astrologia judiciară, alhimia, magia négră şi altele multe.

Unulŭ din şarlatanii aceştia, lăsatŭ în Statele veneţiane ca o amintire a îndelungatei visite pe care Cosma de Medicis o făcuse silitŭ Serenisimei Republicĭ, se înfăţişase într'o ḑi înaintea lui Martinengo, podestatulŭ Padovei.

— Escelenţă, am venitŭ sĕ'ţĭ facŭ unŭ serviţiu; îi ḑise elŭ.

— Ce anume? întrebă a lene podestatulŭ.

— Ţi-am căutatŭ noroculŭ şi am descoperitŭ că ai unŭ destinŭ mare.

— Ah, şi anume?

— Escelenţă, de când sunt în Veneţia nu mĭ-a trecutŭ o nópte fără sĕ nu întrebŭ stelele ca sĕ le prindŭ secretele viitorului reservatŭ acestui poporŭ mare, şi am

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

Ocnele şi industria dela Stassfurt

(Urmare.)

In fine merserămŭ şi la una dintre cele dânteiu fabricĭ, ca sĕ vedemŭ prelucrarea sărei în sare de îngrăşare — gunoire. — Prelucrarea e forte simplă, sarea numită Carnalita ($K\ Cl + Mg\ Cl_2 + 6\ H_2\ O$), fiindŭ că de ordinarŭ e roşiă ca carnea sa şi alte sărurĭ, cum o aducŭ din ocne o aruncă în nisce casane marĭ, carĭ suntŭ supuse la unŭ focŭ mare, şi astfelŭ sărurile acele topindu-se, zema lorŭ e deşertată în nisce crepurĭ marĭ, în carĭ rĕcindu se Chlorkali se cristaliséză, se alege ca sare albă în micĭ cristale, ér cealaltă leşiă —. apa o lasă sĕ se scurgă din trocă pe o gaură. Acesta este totŭ mecanismulŭ.

Indată după recunóscerea importanţei sărurilorŭ Kali-fere, direcţiunile ocnelorŭ începură a le desface între agriculturĭ şi a le folosi aşa în starea cum le scoteu din ocnă — aveu Kali abia 10% — însĕ cu resultate fórte diferite: la unulŭ ele rĕuşiau de minune şi dedeu recolte de 6—10 orĭ mai bune în cantitate şi calitate, la altulŭ mai puţine, alŭ treilea nu pute sĕ constate de locŭ nicĭ unŭ efectŭ, alŭ patrulea constata chiar o scădere şi împuţinare considerabilă a vegetaţiunei şi recoltei, şi anume unele cereale şi ierburĭ se făceu de minune, de asemenea şi sfeclele de zachărŭ, gogoşele (cartofii) şi tutunulŭ dedeu recolte colosale, numai câtŭ la sfeclele de zacharŭ se observa o scădere şi împuţinare considerabilă a zacharului, ér la gogoşe a amidonului — scrobelei — încâtŭ cu tótă abundanţa massei, nu se renta fabricaţiunea zacharului şi spirtului din ele, ér foile de tutunŭ ardeu greu de totŭ, pe când inulŭ şi cânepa se făceu mai bune şi firele erau mai tarĭ, mai trainice. Direcţiunile ocnelorŭ, scóle de agricultură, staţiunĭ de încercare, chemiştĭ, botaniştĭ şi agricultorĭ practicĭ, cu toţii lucrau pe întrecute, ca sĕ studieze şi esplice aceste fenomene, eventualŭ sĕ găséscă alte forme ale sărei, carĭ sĕ fiă apte pentru agricultură şi sé se potrivéscă pentru tóte pământurile şi plantele.

In curendŭ se convinseră că Kali e absolutŭ necesalŭ plantelorŭ şi totdeuna folositorŭ, ér acele regrese şi daune provinŭ numai din unele combinaţiunĭ ale elementului Chlor (mai cu semă Chlor magnesium, Chlornatrium şi Chlor-calcium carĭ în mĕsură mare suntŭ stricăcióse plantelorŭ.) Decĭ pentru a le evita direcţiunile ocnelorŭ începură sĕ prelucreze sărilé în fabricĭ după diferite metode, şi în diferite gradurĭ de concentraţiune, pentru a le face mai apte pentru agricultură.

In anulŭ 1865 descoperiră între celelalte sărurĭ unŭ altŭ mineralŭ bogatŭ în sulfate, anume — Kainita — ce se află în deposite marĭ cu deosebire în partea ocnei ce aparţine ducatului Anhalt, care verosimilŭ are formula $K_2\ SO_4 + Mg\ SO_4 + Mg\ Cl_2 + 6H_2\ O$, séu şi fără $Mg\ Cl_2$, din care apoi putură prepara o seriă de sărurĭ lipsite de Chlor, seu numai cu o dosă fórte mică. Mai târdiu se întórseră érăşĭ la sărurile brute, carĭ la unele culturĭ ca d. es. la cultura maremelorŭ — mlaştinelorŭ — se dovediră ca escelente, precum se folosiră la întrebuinţarea lorŭ şi de esperienţele dilnice ale agricultorilorŭ practicĭ.

Cestiunea încă e departe de a fi terminată şi de a pute pronunţa cuvêntulŭ finalŭ asupra rolului sărurilorŭ dela Stassfurt. Adĭ se întrebuinţéză în agricultură atâtŭ sărurĭ brute, câtŭ şi preparatele lorŭ chemice, numai câtŭ urmândŭ mai multŭ sfaturilorŭ esperienţelorŭ şi resultatelorŭ de pân' acum: Pentru plante cărora le trebuesce cu deosebire multŭ Kali, cum e sfecla de zacharŭ gogoşele, tutunulŭ, nu se dau sărurile deadreptulŭ în primăvera anului aceluia, ci cu unŭ anŭ înainte la ovĕsŭ, ierburĭ sĕmĕnate, etc. carĭ nu suntŭ atâtŭ de gingaşe faţă de chlor, seu şi cu adause de varŭ, margă, gunoiu animalicŭ, ca în decursulŭ anului aceluia Chlorulŭ sĕ se neutraliseze şi combine cu basele din pământŭ. şi astfelŭ pe anulŭ viitorŭ Kali sĕ rĕmână singurŭ. Kieserita, Krugita etc. se întrebuinţéza pentru presăratŭ în grajdurĭ şi pe grămădile de gunoiu, pentru atragerea şi prinderea amoniacului, ce s'ar desvolta din gunoiulŭ animalicŭ. De altcum acelaşŭ serviciu ilŭ face şi ghipsulŭ nearsŭ, numai mâcinatŭ bine.

(Va urma.)

Mulţămită publică. Binemeritatulŭ bărbatŭ românŭ, redactorŭ şi proprietarŭ în Gherla, multŭ onor. d-nŭ Nicolau F. Negruţiu, precum la numerose scopurĭ filantropice, aşa şi cu astă ocasiune, apreţiândŭ însemnătatea scólei rom. conf. din Betleanŭ, comitatulŭ Solnocŭ Dobêca, cunoscêndŭ lipsele cu carĭ are a se lupta, a fostŭ atâtŭ de generosŭ a ne surprinde prin unŭ ajutorŭ de 100 fl. v. a. asemnatŭ pentru ajutorarea scólei nóstre, cu ocasiunea balului arangiatŭ în favorulŭ scolei şi bisericei din locŭ. Primescă dér marinimosulŭ donatorŭ şi pe acestă cale în numele comitetului şcolarŭ cele mai cordiale mulţămirĭ şi recunoscinţă.

Betleanŭ, la 15 Augustŭ 1887.

Gregoriu Puşcariu,
preotŭ gr. cat. şi preşed. comitetului.

Dare de sémă,

asupra contribuirilorŭ incurse în favorulŭ scólei românescĭ gr. cat. din Lăpuşulŭ ungurescŭ.

(Fine.)

9) Lista Nr. 6, dela d-lŭ Iacobŭ Marcu, not. cer in Bercheşŭ, ni-s'a retrimisŭ gólă

10) Pe lista No. 30. Prin colecta d lui Demetriu Baicanŭ, not. cerc. in Berinţa: Demetriu Baicanŭ 1 fl. Iónŭ Şovrea, protopopŭ gr. or. 1 fl. Ionŭ Chîrligŭ 20 cr Ionŭ Petruşŭ 20 cr. Zahariă Tamaşŭ 10 cr. Todorŭ Tamaşŭ 10 cr. Vasiliu Petruşŭ 10 cr. Dumitru Tamaşŭ 15 cr. Ionŭ Ungurŭ a Corneliei 1 fl. Andreiu Gheţie 1 fl. Iónŭ Cosmu a Grapini 10 cr. Petre Ungurŭ 20 cr. Suma 5 fl. 15 cr.

11) Pe lista Nr. 27. Prin colecta d-lui Demianŭ Nechiti, învĕţ. în Ilva mică: Gregoriu Bancu, not. cerc. (Feldru) 1 fl. Vasiliu Nechiti, preotŭ (Sebeşŭ) 50 cr. Nicolau Cionca supra vigilŭ silv. (Feldru) 50 cr. Demianŭ Nechiti, învĕţ. 50 cr. Gavrilă Nechiti învĕţ. emeritŭ 20 cr. Simionŭ Gaftone, primarŭ 20 cr Precubŭ Jarda 10 cr. Suma 3 fl. v. a.

12) Lista Nr. 15, dela d-nulŭ Eliă Juganŭ învĕţ. in Odescĭ ni-s'a retrimisŭ gólă

13) Pe lista Nr 47. Prin colecta d-lui Laurenţiu Caba, preotŭ in S. N. Gorozlău: Laurenţiu Caba 1 fl. Gavrilŭ Trifŭ prof. preparand. 50 cr. ,

14) Pe lista Nr. 9, prin colecta d-lui Iónŭ Filip not. cerc. in Libotinŭ: Iónŭ Filipŭ 2 fl. 50. cr. Grigore Perţia 50 cr., Nicolau Pampa, jude 1 fl., Buda Alexa 1 fl , Ioanŭ Pintea, jude com. 1 fl., Buda Dumitru 50 cr., Heresiu Teodorŭ învĕţ. 50 cr. Nicolau Herman, din Rogozŭ 50 cr., Ioanŭ Lucianŭ 50 cr., Gregoriu Pintea 50 cr., Thira Savulŭ 1 fl., Pavelŭ Buda 1 fl., Dumitru Buda, senatorŭ 1 fl. Suma 11 fl. 50 cr.

15) Pe lista Nr. 35. Prin colecta d-lui Bodor Sándor, notarŭ cerc. în Dobriţinasŭ· Salamon Herman 40 cr., Veinstock Izsák 10 cr., Ioane Filipŭ 10 cr., Bodor Sándor 40 cr. Suma 1 fl. v. a.

Atâtŭ contribuirile din primele 4 liste în sumă de 122 fl. 13 cr., câtŭ şi contribuirile din ultimele 11 liste in sumă de 35 fl., 15 cr. v. a. le-amŭ primitŭ şi administratŭ la loculŭ destinatŭ, despre ce chitămŭ, dândŭ acestŭ raţiociniu publicŭ şi reinoindŭ profunda nóstr mulţămită atâtŭ faţă de d-nii colectanţĭ câtŭ şi faţă d marinimoşii contribuitorĭ.

Rugămŭ totŭ odată cu acéstă ocasiune pe onoraţii domnĭ colectanţĭ angagiaţĭ, sĕ binevoéscă a ne retrimite câtŭ mai curêndŭ listele ce le au la mână spre a-le pute chita şi pe acestea pe cale publică şi a ne încheia astfelŭ pe deplinŭ raţiociniulŭ.

Alesiu Latişiu, contr. scol. **Ioanŭ Cohanŭ,** cass. scol.

Ultime scirĭ.

Sofia, 16 Augustŭ. — Intr'unŭ ordinŭ de armată, publicatŭ adĭ, prinţulŭ dice: „Sunt convinsŭ, că gloriósa oştire bulgară se va entusiasma numai de o ideă, şi îndeplinindu-şĭ strictŭ jurămêntulŭ depusŭ, nu va puté fi făcută sĕ şovăiască nicĭ de către influenţe esterne, nicĭ interne".

Londra, 16 Augustŭ. — Din Petersburgŭ se anunţă, că guvernulŭ rusŭ menţine şi acum candidatura prinţului de Mingrelia pentru tronulŭ bulgarŭ.

Roma, 16 Augustŭ. — Colera a începutŭ sĕ scadă în Sicilia. Guvernulŭ desfăşură energiă contra funcţionarilorŭ negligenţĭ. Maĭ mulţĭ primarĭ, 37 medicĭ şi 24 farmaciştĭ, care şi-au părăsitŭ locuinţele de frica colerei, au fostŭ destituiţĭ. O navă ce venea din Catania şi vrea sĕ abordeze la Tropea în Sicilia, a fostŭ primită de locuitorĭ cu împuşcăturĭ şi cu o plóe de pietri. Primarulŭ a interdisŭ abordarea navei. Guvernulŭ a dispusŭ imediata destituire a primarului.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 18 Augustŭ. — Regele Milanŭ a plecatŭ aséră la Csorbafürdö.

SOFIA, 18 Augustŭ. — Scirea că Austro-Ungaria, Anglia şi Italia au recunoscutŭ pe principele de Coburg e falsă.

BABELSBERG, 18 Augustŭ. — Impĕratulŭ a rĕcitŭ. Erĭ n'a primitŭ nicĭ unŭ raportŭ.

DIVERSE.

Fanfaronada pedepsită. — La unŭ satŭ alŭ Ungariei aprópe de Vesprimŭ s'a serbat, suntŭ câte-va dile, o nuntă. Rudele şi cunoscuţii junei părechĭ au venitŭ din locurile învecinate în mare numĕrŭ la acéstă serbare. Intre alţii a onoratŭ pe junii căsĕtoriţĭ cu presenţa lui şi junele proprietarŭ alŭ unei moşii aprópe de Szolnok, comitele Sandor S. Se'nţelege că la o nuntă ţĕrănéscă nu potŭ lipsi musicanţĭ ţiganĭ. După producţiunea lorŭ, celŭ mai bĕtrânŭ Ţiganŭ se duse c'o tăviţă sĕ strîngă contribuţiunile voluntare ale óspeţilorŭ. Când ajunse la comitele Sandor, acesta, uitându-se cu dispreţŭ pe tăviţă, unde s'afla unŭ micŭ numĕrŭ de crucerĭ, dise Ţiganului: »Du-te mai întâiu la ceilalţĭ, apoi numĕră câţĭ banĭ vei fi căpătatŭ şi revino la mine ca sĕ-ţĭ dau eu totŭ atâtŭ câţĭ îţĭ vorŭ fi datŭ ceilalţĭ«. Bĕtrînulŭ Ţiganŭ se grăbì a esecuta ordinulŭ şi totdeodată povesti tuturorŭ ceea ce-i disese comitele. Ţĕranii, ascultândŭ acéstă fanfaronadă îşĭ deşertară pungile şi peste puţine minute s'află pe tăviţă peste două sute florinĭ. Fisionomia junelui comite se lungise făcêndŭ computulŭ, dér n'avù ce face, trebuì sĕ plătéscă o sumă egală. Plecà făcêndu-şĭ jurămentulŭ tăcutŭ, că altă-dată va fi mai cu minte.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

ci itŭ fórte bine într'ênsele, că sórta patriei are sĕ fiă în scurtă vreme încredinţată unuia din copii sĕi cei mai nobilĭ, născutŭ în zodia Leului în momentulŭ conjuncţiunei Sórelui cu Marte. Copilulŭ acesta eştĭ d-ta. mon seniore!

Deşi nu era încă vremea frumósă a astrologiei judiciare, care nu ajunse la apogeu decâtŭ o sută de anĭ dup'aceea, însĕ credinţa în puterile supranaturale, în sórte, în vraje, în fermecătoriă, era p'atuncĭ aprópe generală în Italia.

Podestatulŭ era forte tare de îngerŭ, cu tóte acestea imaginaţiunea mişcătóre a ţĕrii lui nu'lŭ putea lăsa nesimţitorŭ.

Ambiţiosulŭ Martinengo audindŭ prorocia acesta simţise că'i svicnesce inima; ochii îi scăpărau, simţea parcă boneta ducală pe capŭ. Se vedea suindŭ scara Uriaşilorŭ şi salutatŭ de unŭ poporŭ întregŭ, când deodată i venì o bănuială.

Podestatulŭ cunoscea îndestulŭ guvernulŭ ţĕrii sale şi căile piezişe pe carĭ-i plăcea sĕ umble; scia prea bine câtă lume se sfia de elŭ, de Martinengo, şi-lŭ ura.

— Décă cumva astrologulŭ ĕsta va fi vêndutŭ Consiliului de Trei! Décă Florentinulŭ ĕsta o fi vre-unŭ spion alŭ Inchisitorilorŭ de Statŭ!

Se putea unŭ astfelŭ de lucru.

Bănuindŭ dér pe Florentinŭ, podestatulŭ îi tăia vorba spuindu'i scurtŭ, că nu punea nicĭ unŭ temeiu pe prorocia lui şi că niciodată nu va crede în astrologiă.

Prin urmare decă n'ai ce sĕ'mĭ oferĭ altceva, poţĭ sĕ te retragĭ! dise contele Martinengo.

Florentinulŭ. fără sĕ se turbure, spuse că era meşterŭ în arta d'a fabrica otrăvurile cele mai subtile.

— Bine şi aşa, însĕ, din nenorocire, nu am pe cine sĕ otrăvescŭ. Numai atâta scii? dise podestatulŭ batjocoritorŭ.

— Escelenţa Vostră găsesce că nu'i d'ajunsŭ? Póte că are dreptate Escelenţa Vostră, fiindŭcă potŭ sĕ fabricŭ maşinĭ grozave de rĕsboiu, după cum sciu sĕ compunŭ şi foculŭ acela pe care numai împĕratulŭ Constantinŭ Porfirogenitulŭ scia sĕ'lŭ fabrice.

— A, a! Şi cum ai putută descoperi secretulŭ împĕratului aceluia? întrebà podestatulŭ totŭ batjocoritorŭ.

— Escelenţă, l'am găsitŭ într'unŭ manuscrisŭ de pe care se ştersese cerneala şi pe care l'am putută citi numai după ce am turnatŭ peste elŭ o composiţiă himică inventată de mine.

Lui Martinengo îi venì pofta sĕ ia pe Florentinŭ de umĕrŭ şi sĕ-lŭ asvêrle pe uşe afară, pentru ca sĕ-lŭ inveţe minte sĕ numai rîdă de unŭ podestatŭ. Insĕ după ce se uità mai bine la astrologŭ i se împrăştià orĭce bănuială. Atuncĭ se făcu unŭ revirimentŭ complectŭ în spiritulŭ podestatului. Se gândì că omulŭ acesta i-ar puté fi de folosŭ, şi în locŭ sĕ-lŭ gonéscă, se închise cu dênsulŭ într'o cameră secretă.

Din diua aceea Florentinulŭ ajunse intimulŭ podestatului Insĕ nu rĕmase multă vreme în guvernămêntulŭ Padovei. După ordinulŭ lui Martinengo se stabilise la Isola Bella, unde'şĭ instalase laboratoriulŭ în catulŭ celŭ mai de susŭ alŭ uneia din aripile castelului, care se chema turnulŭ Rĕsăritului.

In sera dilei, când dase sĕrbarea logodnicilorŭ, după ce părăsì pe Felice Badoer şi pe fiica Adriaticei urându-le călĕtoriă bună amĕndurora, Martinengo alergase în turnulŭ Rĕsăritului în laboratorulŭ alhimistului.

Florentinulŭ şedea rădimatŭ în cóte într'o ferestră, de unde vedeai tótă partea meridională a lacului, adecă partea unde trebuia sĕ se îmbarce logodnicii ca sĕ plece la Peschiera.

— Ce facĭ acolo? ilŭ întrebà podestatulŭ.

Pe Florentinŭ ilŭ apucà unŭ micŭ rîsŭ nervosŭ şi rĕspunse netedindu-şĭ barba:

— Hei, hei! vréu sĕ privescŭ unŭ micŭ incendiu pregătitŭ de mine.

Podestatulŭ îngălbinì şi apropiindu-se de Florentinŭ la care se uità ţintă în ochĭ:

— Eştĭ sigurŭ celŭ puţinŭ c'o sĕ rĕuşescĭ?

— Te îndoeştĭ! — rĕspunse Florentinulŭ. — Stai unŭ ceasŭ celŭ puţinŭ lângă mine aci în feréstră şi ai sĕ vedĭ a doua luntre, aceea în care trebue sĕ se sue Bartolomeo cu noulŭ gondolierŭ, ai s'o vedĭ înecându-se puţine minute după cealaltă.

— Cum aşa?

— Ah, Escelenţă, iartă-mĕ! acesta'i secretulŭ meu!

— Ţi-lŭ cumpărŭ.

— Ei bine, eu ilŭ vêndŭ pe nimicŭ! Iţĭ aducĭ aminte, după cum ne-am înţelesŭ amêndoi, că ai poruncitŭ lui Bartolomeo, ca îndată ce se va îneca barca cu logodnicii, sĕ aprindă pe luntrea în care se va sui elŭ o masala (torţă) care sĕ fiă pentru d-ta semnalulŭ că s'au îndeplinitŭ întocmai poruncile ce i-ai datŭ.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 60
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Renta de hărtiă austriacă	81 50
Renta de arg. austr.	82 80
Renta de aurŭ austr.	112 25
Losurile din 1860	135 70
Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.75
Act. băncei de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
Napoleon-d'orĭ	9.96
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 3 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	92—	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$94\frac{1}{8}$	$95\frac{1}{2}$
» convert. (6%)	89—	$89\frac{1}{2}$
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	$34\frac{1}{2}$	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{1}{2}$	$105\frac{1}{4}$
» „ „ (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{3}{4}$	$103\frac{1}{2}$
» » » (6%)	$93\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{2}$
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	87—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de banca	$14.\frac{1}{2}$	$15.\frac{1}{2}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 17 Augustŭ st. n. 1887

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8 59	8 62
Argint românesc	8.55	8 60
Napoleon-d'orĭ	9.94	10 00
Lire turcescĭ	11.20	11.26
Imperialĭ	10.20	10.24
Galbenĭ	5 90	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	108.—	$109\frac{1}{2}$
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Nr. 431—1887.
ofic. vic.

Concursŭ.

Cu terminulŭ de 10 Septemvre a. c. st. n. se escrie concursŭ pentru ocuparea următórelorŭ staţiunĭ învĕţătorescĭ în Vicariatulŭ Rodnei:

1. Staţiunea de învĕţătorŭ secundarŭ la scóla confesională gr. cat. din Leşiu, cu salarŭ anualŭ de 150 fl. v. a. de primitŭ în rate lunare anticipative din fondulŭ scol. conf. gr. cat. alŭ respectivei comunitățĭ, apoi cuartirŭ naturalŭ şi 6 orgii de lemne.

2. Staţiunea de învĕţătorŭ la scóla confesională gr. cat. din Rebrişóra, ce se deschide de nou pe valea numită: „Gersa," cu salarŭ anualŭ de200 fl. v. a. de primitŭ în rate lunarĭ anticipative din fondulŭ scol. gr. cat. alŭ respectivei comunitățĭ.

3. Staţiunea de învĕţătorŭ la scóla gr. cat. din Găurenĭ, cu salarŭ anualŭ de 80 fl. v. a., cuartirŭ liberŭ, 6 orgii de lemne şi grădină de legume şi aratŭ.

Doritorii de a dobândi vr'una din aceste staţiunĭ au sĕ-şi îndrepte suplicele lorŭ provĕdute cu documentele de cualificaţiune recerute în sensulŭ art. de lege XXXVIII din 1868 şi art. XVIII din 1879 către respectivele senate scolastice gr. cat. până la terminulŭ defiptŭ.

Dela inspectoratulŭ scolasticŭ distr. gr. cat.

Năsĕudŭ, în 15 Augustŭ 1887.

Gregoriu Moisilŭ,
vicarŭ episcop. foraneu.

1—3

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute sera.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 oră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute sera.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ in *Săcuime* (S. Georgĭ): 1 oră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amedĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 ore a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre sera.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute sera.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.